

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	9
UWAGI WSTĘPNE	11
WPROWADZENIE	13
Rozdział I. PODSTAWY TRAKTATOWE WSPÓLNOTOWEGO PRAWA ŻYWNOŚCIOWEGO	17
1. Kompetencje w zakresie prawa żywnościowego wynikające z Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską	17
2. Polityka i prawo Wspólnoty Europejskiej w odniesieniu do żywności	20
3. Wspólna polityka rolna i jej związki z polityką Wspólnoty Europejskiej wobec żywności	22
4. Postanowienia traktatowe dotyczące ochrony zdrowia publicznego i ochrony konsumenta	23
5. Zbliżanie ustawodawstwa w przepisach traktatowych	25
5.1 Swobodny przepływ towarów	27
5.2. Zakres wspólnej polityki handlowej jako podstawa regulacji prawa żywnościowego	32
Rozdział II. ROZWÓJ PRAWODAWSTWA REGULUJĄCEGO ŻYWNOŚĆ	35
1. Kilka uwag o dawnym prawie regulującym żywność	35
2. Geneza polskich przepisów prawa żywnościowego	37
3. Geneza prawa wspólnotowego	38
3.1 Legislacja pionowa	38
3.2 Legislacja pozioma	40
3.3 Zielona Księga w sprawie prawa żywnościowego	41
3.4. Biała Księga w sprawie bezpieczeństwa żywności	42

Rozdział III. HARMONIZOWANIE POLSKIEGO PRAWA ŻYWNOŚCIOWEGO Z PRAWEM WSPÓLNOTOWYM	43
1. Etapy harmonizacji	43
2. Traktat Akcesyjny — egzemplifikacja przepisów mających związek z żywnością	44
2.1. Negocjacje w zakresie swobodnego przepływu towarów	44
2.2. Derogacje dotyczące żywności w obszarze negocjacyjnym: Rolnictwo	44
2.3. Derogacje dotyczące żywności w obszarze negocjacyjnym: Rybołówstwo	45
3. Obowiązywanie rozporządzeń i dyrektyw po akcesji	45
Rozdział IV. ŻYWNOŚĆ — TREŚĆ POJĘCIA JURYDYCZNEGO	50
1. Funkcje żywności	50
2. Definicje żywności w prawie	51
3. Żywność (suplement diety) a produkt leczniczy	54
4. Definicja artykułu rolno-spożywczego	59
Rozdział V. PRAWO ŻYWNOŚCIOWE A INNE DZIEDZINY PRAWA	61
1. Prawo żywnościowe a prawo rolne	61
2. Prawo żywnościowe a prawo handlowe	67
3. Prawo żywnościowe a prawo konsumenckie	71
Rozdział VI. PRAWO ŻYWNOŚCIOWE — PRÓBA DEFINICJI	78
1. Przesłanki wyodrębnienia prawa żywnościowego	78
2. Charakter norm dotyczących żywności	82
3. Wyłączenia prawa żywnościowego	83
Rozdział VII. PRAWO DO ODPowiedNIEJ ŻYWNOŚCI	85
Rozdział VIII. DOBRA CHRONIONE W PRZEPISACH PRAWA ŻYWNOŚCIOWEGO	91
1. Życie i zdrowie konsumenta	91
2. Środowisko pierwotne wytwarzania żywności. Produkcja pierwotna	99
3. Rzetelność obrotu żywnością	101
Rozdział IX. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI	105
1. Uwarunkowania unifikacji systemu bezpieczeństwa w prawie wspólnotowym	105
2. System bezpieczeństwa żywności	108
Rozdział X. PROBLEMATYKA STANDARDU ŻYWNOŚCI	118
1. Kodeks Żywnościowy	118
2. Podstawy ustalania standardów w Kodeksie	119
3. Rola standardów kodeksowych w ustawodawstwie wspólnotowym	120

4. Wpływ standardów wspólnotowych i kodeksowych na prawo krajowe (przykład „marmolady”)	121
5. Porozumienia Światowej Organizacji Handlu	122
6. Różnice standardów w ramach Światowej Organizacji Handlu — przykłady	126
6.1. Sprawa „hormonów w mięsie wołowym”	126
6.2. Sprawa „sardynki”	127
7. Zasada przeczności. Różnice stanowisk między Stanami Zjednoczonymi i Unią Europejską	128
8. Regulacje standardów jako dziedzina prawa publicznego i prywatnego	129
9. Międzynarodowy i wspólnotowy standard ochrony prawnej odmian roślin	131

Rozdział XI. PODSTAWY NAUKOWE BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI	133
1. Określanie stanu nauki w zakresie żywności	133
2. Ryzyko i jego analiza w prawie żywnościowym	137

Rozdział XII. SYSTEM WCZESNEGO OSTRZEGANIA I ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE	143
1. Wspólnotowy System wczesnego ostrzegania	143
2. Tworzenie Systemu wczesnego ostrzegania w Polsce	146

Rozdział XIII. FUNKCJONOWANIE RYNKU WEWNĘTRZNEGO PRODUKTÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W ORZECZNICTWIE EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI	147
---	-----

1. Regulacje zastrzegające oznaczenie towaru w orzecznictwie ETS	150
2. Regulacje nakazujące zastosowanie oznaczenia towaru	152
3. Oznakowanie o charakterze promocyjnym — sprawa Mars	154
4. Programy promocji towarów w orzecznictwie ETS	156

Rozdział XIV. Z PROBLEMATYKI ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ ZA SZKODĘ WYRZĄDZONĄ PRZEZ PRODUKT ŻYWNOŚCIOWY	160
---	-----

1. Produkt	162
2. Wada produktu	163
3. Producenci żywności	163
4. Produkt żywnościowy niebezpieczny	165
5. Oznaczenie datą minimalnej trwałości i terminem przydatności do spożycia	170
6. Oświadczenie żywieniowe	171
7. Stosowanie przesłanek egzoneracyjnych w zakresie żywności	172
8. Reklama produktu żywnościowego a odpowiedzialność producenta żywności	175

Rozdział XV. WYBRANE OBSZARY SZCZEGÓŁOWEJ REGULACJI PRAWA ŻYWNOŚCIOWEGO	182
--	-----

1. Urzędowa kontrola żywności i pasz w prawie wspólnotowym	183
--	-----

1.1. Urzędowa kontrola	183
1.2. Wspólnotowy model urzędowej kontroli żywności i pasz	184
1.2.1. Cele i przedmiot regulacji	184
1.2.2. Charakterystyka modelu urzędowej kontroli	187
1.2.3. Uwagi o polskich przepisach dotyczących urzędowej kontroli żywności	192
2. Higiena żywności w prawie wspólnotowym	193
2.1. Ogólna charakterystyka regulacji	193
2.2. Zasady dotyczące systemu HACCP	196
2.3. Zasady higieny żywności	199
2.4. Obowiązki przedsiębiorców	200
2.5. Współpraca przedsiębiorstw z organami władzy publicznej	201
3. Znakowanie i prezentacja żywności	201
3.1. Zasady i funkcje znakowania	201
3.2. Znakowanie produktów w ramach regulacji poziomej	203
3.3. Znakowanie żywności a bezpieczeństwo żywności	204
3.4. Obowiązkowe dane szczegółowe	205
3.5. Znakowanie wartością odżywczą	208
3.6. Identyfikacja partii produkcyjnej	209
4. Pionowe regulacje znakowania określonych grup produktów	210
4.1. Żywność zmodyfikowana genetycznie	210
4.2. Produkty specjalnego żywieniowego przeznaczenia	213
4.3. Produkty żywnościowe regionalne i tradycyjne	214
4.4. Żywność otrzymana metodą ekologiczną	217
4.5. Produkty zawierające chininę i/lub kofeinę	218
5. Uwagi o polskim prawie w zakresie znakowania żywności	219

ZAKOŃCZENIE — KIERUNKI ROZWOJU PRAWA ŻYWNOŚCIOWEGO	221
---	-----

BIBLIOGRAFIA	225
---------------------	-----

INDEKS RZECZOWY	231
------------------------	-----